

Návrh

Základní kostru návrhu tvoří vytvoření nové cestní sítě, která má za cíl propojit izolované části území, odstranit stávající bariéry a zpřístupnit lom široké veřejnosti. Vzniknou nové pěší a cyklistické trasy, které nabídnou atraktivní turistické okruhy na poutě na širší síť tras v regionu. Doplněny budou o nové ciele a výhledy, které podpoří zážitkový charakter pohybu krajinou.

Důležitou roli v návrhu hraje ochrana vody v krajině, zejména ochrana břehové linie zatopené části lomu, vymezení a ochrana tůň a oblastí přirozené akumulace vody. Součástí strategie je také podpora retence vody, a to jak pomocí krajinných úprav, tak vhodnou vegetací.

V rámci ochrany a obnovy krajiny návrh počítá s vytvořením nových biotopů, rekultivací ploch stavebního záměru, vyzrálým lytoremmediace k dekontaminaci a ozdravení půdy a prolegrzními opatřeními na svazích ohrožených degradací.

Významnou vrstvou návrhu jsou také prvky edukace a rekreace, které umožní návštěvníkům nejen pasivně pozorovat, ale i aktivně porozumět hodnotám krajiny. Ornitologické pozorovatelny, edukační platforma a ponton pro kontakt s vodní hladinou nejsou jen doplňky, ale nástroje, které překládají příběh krajiny do lidsky čitelného jazyka.

Z tohoto důvodu navrhuji zařazení vědecko-edukačních architektur jako klíčového prvku revitalizace. Tyto objekty chápu jako prostředek, který může aktivně posilovat vnímání hodnoty území a zároveň působit jako ochrana před jeho další degradací. Navržené struktury umožňují lidskou přítomnost bez invazivního zásahu – jsou nástrojem porozumění, ne ovládnutí. Z architektonického hlediska pracuji s principy prefabrikace, minimálního kontaktu s podlažím a s industriální estetikou, která citlivě odkazuje na těžební minulost místa. Tyto objekty se nesnaží krajinu skrýt ani opravit, ale číst a sdělovat její vrstvy. Mým cílem je hledat podobu architektury, která není v krajině vetřelcem, ale důvěryhodným svědkem její proměny.

1. zázemí areálu

Veřejné WC, lavičky, infomapa, stojany pro kola, parking auta

První bod pěšího okruhu lomem ze směru Reporyje začíná u mostu, který kdysi překlenoval úzkorozchodnou trať. Za bývalou bránu se octne návštěvník u infomapy a veřejných záchodů s pár lavičkami. Od těchto poté stezka pokračuje mezi správními budovami na dlážděnou stezku, která vede k dalšímu tunelům a pod mostem.

Správní budovy slouží jako technické zázemí a dílna údržby. Stěnový konstrukční systém, dřevěný obklad fasády, plechová střecha, vnější sloup, betonový základ, nezaplepené.

6. Observatoř II

Na hraně lomu I. je umístěna druhá observatoř. Ta slouží jako edukační prostor o fauně a flóře lomu a jako ornitologická pozorovatelna. Vede k ní zpevněná na sucho kladená kamená cesta. Konkrétní umístění vychází z umístění těžní věže, která ze stejného místa obsluhovala lom (viz ortofoto r. 1938). Observatoř je umístěna na podiu zařízení lomu. Do ocelové konstrukce z trubek je vložena kapsule. Ta je tvořena kompozitním skeletem a obložená černými dřevěnými latěmi. Střecha je navržena z vlnitého plechu. Černý interier nechává vyniknout výhledy z oken. Na severu lze vidět sídliště Velká Ohrada. Na východní straně. Uvnitř observatoře je umístěna vitřina s edukačním obsahem o fauně a flóře. Pro architektonický výraz čerpá inspiraci z těžních věží.

11. Tůňe

Drobná platforma, která levituje nad bohatě se rozrůstajícími rostlinami a keřy, které obklopují průzračně čistou tůň. Štíhlími minimální platforma z ocelových trubek, může buď uvlát návštěvníky ze směru Holyně nebo se rozloučit s příchozími od Repory. Platforma především slouží k pozorování pomalého zarůstání lomu a během několika let přirozeně splyne s hustým porostem.

2. platforma

V těsné blízkosti mostu se nachází zářez s tunelem, nad kterým lze pozorovat oddělení ludlow a přídolí, k němu se lze dostat po platformě, která se pne nad tunelem. Lze také projít tunelem do kterého proudí světlo ze tří kruhových světlíků, které jako lucerny snáší světlo na cestu. Tubusy zároveň slouží jako periskopy, které propojují tunel a prostor nad ním. Konstrukce platformy je navržena z ocelových trubek s výplní podlahy z pororostu. Zábřadlí je řešené lanovou ocelovou sítí. Konstrukce platformy je usazená v pravidelném rastru, tak jako jednotlivé vrstvy vápence.

7. Zázemí

V rohu etáže lomu navrhuji zázemí pro ponton včetně šatny, baru, skladu, bezbariérového wc a technické místnosti. Architektonický výraz nese stejné výrazové prvky a materialitu, jako zázemí při vstupu do areálu. Vnější sloupový systém na betonové desce, nese krov pokrytý vlnitým plechem. Příčky a obvodové stěny jsou nezaplepené z dřevěných lepených panelů. Obložené fasády je z černých dřevěných latí. Uprostřed domu je uzavíratelný průchod bránami z tahovkvy, který je mimo sezónu zavřít a využít pro sklad zahradního nábytku baru nebo slunečníků. Velkorysý přesah střechy poskytuje stín přes letní horké dny a chrání konstrukci před přehříváním.

3. amfiteátr

Odbočení z hlavní stezky, která kopíruje trasu úzkorozchodných kolejí v lomu Požáry I. vede ke kruhovému amfiteátru. Velké neopracované kvádry vápenců přímo z lomu tvoří uzavřený kruh v sedací platformu na dně lomu, ze které lze vidět západním směrem observatoř II. a vřásnění okolních vápencových stěn. Místo ze kterého nelze vidět horizont odřízne návštěvníka od vnějšího světa.

8. Ponton

Na zázemí navazuje ponton. Plovoucí spjatá konstrukce s podiem z dřevěných latí, bazénem o hloubce 1,5m a brouzdalištěm o hloubce 0,4m. Na konci pontonu v místech, kde je lom nejvíce zahlobouný se konstrukce zvedá po rampě a lze ji využít jako vyhlídkové místo nebo skokánek do vody. Konstrukce pontonu je sestavena z ŽB prefabrikovaných dílců. Ty mají na svých stranách kotvící prvky, ve variabilních rozměrech. Z nich se vytváří základ pro rošt z kompozitních termosetových prvků, které mají nízkou objemovou hmotnost a vysokou odolnost proti korozi.

4. Tunel č. II.

Severní vchod do tunelu je zasypán. Navrhuji betonové ústí tunelu. Do tunelu navrhuji tři kruhová světla, které budou v kontrastu se třemi světlíky prvního tunelu umístěné na dně štoly. Tunel je zakončený zpevněnou platformou s kameným kvádrem. Meditační prostor v hloubi lomu, bez horizontu, pouze stromy, skály a nebe. Vystoupením na nezaplepenou cestu sestavenou ze šlapáků se lze prodírat divoce zarostlým dnem lomu až k ústí štoly, která dříve sloužila pro způsob lomu vápence zvaný nálevkový. Dnes štola obydluji netopýři, proto je v návrhu zahrazená a nepřístupná.

9. Picnic spot

Nedaleko hlavního zázemí ve vrcholu mělké tůně je umístěné odpočinkové místo s prostorem pro rozdělení kontrolovaného ohně. Zpevněný kamenný povrch pod lavičkami stoly a ohništěm vymezuje prostor od rostlé zeleně na břehu tůně. Lavičky a stoly jsou navrženy z ocelového rámu s dřevěnými fošnami.

5. Observatoř I

Na hraně lomu II. je umístěna první ze dvou observatoří. Vede k ní zpevněná na sucho kladená kamená cesta po obvodě lomu. Konkrétní umístění vychází z umístění těžní věže, která ze stejného místa obsluhovala lom (viz ortofoto r. 1938). Observatoř je z části umístěna nad hranou lomu. Do ocelové konstrukce z trubek je vložena kapsule. Ta je tvořena kompozitním skeletem a obložená černými dřevěnými latěmi. Střecha je navržena z vlnitého plechu. Černý interier nechává vyniknout výhledy z oken. Na východě je vidět přibližující se město. Zbýlé světové strany vystavují zvlněné vrstvy vápence skřívající se mezi větvemi stromů. Uvnitř observatoře je umístěna vitřina s edukačním obsahem o těžbě vápence a geologických nálezích v oblasti. Pro architektonický výraz tvoří inspirace těžní věže.

10. Molo

Jednou z malých architektur na pěší trase na dně lomu je molo umístěné pod mohutnou severní stěnou, jejíž převýšení v místě dosahuje až výšky 30m. Po několika schůdkách lze sestoupit blíže ke hladině a odkud lze pozorovat vodní živočichy. Nosná konstrukce mola je kotvená do stěny etáže. Podlahová krytina je navržena z dřevěných latí.

